

Prof. dr. VALENTINA GAŽI-BASKOVA
(1913—1992)*In memoriam*

Mnogobrojne je suradnike, prijatelje i znance iznenadila tužna vijest da je 2. svibnja 1992. godine u 79. godini iznenada preminula dr. Valentina Gaži-Baskova, dugogodišnji profesor poljoprivredne botanike na bivšem Fakultetu poljoprivrednih znanosti, danas Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. V. Gaži-Baskova rođena je 9. prosinca 1913. godine u gradu Namanganu u zapadnoj Aziji (bivši SSSR, sada Ruska federacija), a u Hrvatsku je došla kao djevojčica, 1921. godine, transportom izbjeglica iz Rusije, te joj je Hrvatska postala novom domovinom. Osnovnu školu pohađala je u Bjelovaru i Đurđevcu, a gimnaziju u Zagrebu, gdje je i maturirala.

Godine 1933. upisuje se na Poljoprivredni odsjek tadanjega Gospodarsko-šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje diplomira 1937. godine. Već tijekom studija V. Gaži-Baskova ispoljava posebno zanimanje za botaniku, pa je upućena, po završetku studija, na specijalizaciju u Zavod za botaniku istoga fakulteta. Tu u razdoblju od 1937. do 1939. radi kao stažist, te pod vodstvom prof. Ive Pevaleka i uz pomoć obilnoga herbarskog materijala prof. Ive Horvata izrađuje i 1939. godine brani doktorsku disertaciju pod naslovom »Prilog poznavanju anatomske građe listova nekih šaševa iz grupe *Frigidae* i *Hallerianae*«, te kao prva žena i u Hrvatskoj i u tadašnjoj Jugoslaviji postiže znanstveni stupanj doktora poljoprivrednih znanosti.

U vremenu 1939—1940. V. Gaži-Baskova radi u Odsjeku za seljačko gospodarstvo Banovine Hrvatske, 1940. boravi na specijalizaciji u Moskvi, a tijekom ratnih godina 1941—1945. boravi u Ankari, Jeruzalemu i Istanbulu, te napokon u Kairu, gdje je kao poljoprivredni stručnjak radila u »Uredu za pomoć i obnovu zemlje«.

Poslije završetka drugoga svjetskog rata, 1945, V. Gaži-Baskova vraća se u Zagreb i u školskoj godini 1945/46. radi kao asistent u Zavodu za botaniku tadašnjega Poljoprivredno-šumarskog fakulteta. U razdoblju od

1947. do 1953. radi na različitim poslovima kao poljoprivredni stručnjak (član redakcije Gospodarskog lista, poljoprivredni referent u Oblasnom NO Zagreb, kotarski agronom NO kotara Samobor).

Konačno, 1954. izabrana je V. Gaži-Baskova za asistenta u Zavodu za botaniku Poljoprivredno-šumarskog fakulteta. Godine 1968. izabrana je za docenta, a 1972. za izvanrednog profesora iz predmeta botanika na tadašnjem Poljoprivrednom fakultetu. Godine 1977. izabrana je i za redovitog profesora za predmet *botanika za stočare*, na reorganiziranom Fakultetu poljoprivrednih znanosti i u tom je zvanju umirovljena 1981. godine.

Dr. V. Gaži-Baskova bila je marljiv, strpljiv i tih znanstveni radnik, objavivši, što sama, što u koautorstvu sa suradnicima 74 znanstvena rada, a isto je tako sa znanstvenim priopćenjima sudjelovala na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Znanstveni rad. Kako se iz popisa znanstvenih radova dr. V. Gaži-Baskove može razabrati, objavila je ona 74 znanstvena rada, dijelom sama, dijelom sa suradnicima, a znanstveni se je rad odvijao u nekoliko smjerova.

Ako se izuzmu sinekološka istraživanja u kojima je dr. V. Gaži-Baskova sudjelovala kao suradnik u ekipi prof. M. Gračanina, kao i izvještaj broja radova s poljoprivrednom problematikom, čitav se je znanstveni opus dr. V. Gaži-Baskove odvijao uglavnom u dva smjera. To su fitocenološko-vegetacijska istraživanja vlažnih i močvarnih livada krških predjela Hrvatske i istraživanja flore različitih dijelova Hrvatske. Osim toga, V. Gaži-Baskova bila je od samoga početka uključena u rad na izradi »Vegetacijske karte Hrvatske«.

Tijekom dugogodišnjeg razdoblja V. Gaži-Baskova istraživala je, bilo sama, bilo zajedno s drugim suradnicima, livadnu vegetaciju krških predjela Hrvatske, u prvom redu livadnu vegetaciju mnogobrojnih krških polja (Gračačkog, Krbavskog, Ličkog, Plaščanskog), te vegetaciju suhih travnjaka i kamenjarskih pašnjaka sjevernog Hrvatskog primorja. Rezultatima navedenih istraživanja koristio se svojevremeno i prof. S. Horvatić pri sintaksonomskoj analizi vlažnih livada Hrvatskog primorja u najširem smislu.

Osim posve znanstvenih, teorijskih spoznaja, osvrće se V. Gaži-Baskova, kao poljoprivredni stručnjak, i na poljoprivredno-gospodarsko značenje pojedinih oblika livadne vegetacije.

Drugo značajno polje znanstvenoga interesa dr. V. Gaži-Baskove bila su floristička istraživanja. Tijekom terenskih fitocenoloških istraživanja otkrila je niz novih vrsta u flori pojedinih dijelova Hrvatske, a nekim je značajnim endemičnim vrstama posvetila i posebnu pozornost, prateći i analizirajući njihovu rasprostranjenost. To se u prvom redu odnosi na vrste *Sesleria tenuifolia*, *Scilla litardierei* (= »*Scilla pratensis*«), *Omphalodes verna*, *Corydalis acaulis* i dr. Isto tako objavljuje i niz florističkih priloga, naročito otokâ Kornatâ, otoka Cresa, sjevernog Hrvatskog primorja i sjeverne Dalmacije.

Dr. V. Gaži-Baskova sudjeluje već od samoga početka u radu na izradi »Vegetacijske karte Hrvatske«, gdje je vršila kartiranje na različitim sekcijama, a dio je tih rezultata i objavljen, bilo u kartografskom obliku, bilo u obliku komentara uz pojedine vegetacijske karte.

IVO TRINAJSTIĆ

Valentina Gaži-Baskova
(1913—1992)

Popis objavljenih znanstvenih radova Valentine Gaži-Baskove

1. Gaži-Baskova, V., 1960: Prilog poznavanju anatomske građe nekih šaševa iz rupe *Frigidae* i *Hallerianae*. Poljopr. Zn. smotra 17, 235—267.
2. Plavšić, N., Gaži-Baskova, V., 1960: Utjecaj gnojenja na neka svojstva pšenice. Agronomski glasnik 22 (11—12), 578—587.
3. Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., 1962: Utjecaj gustoće sjetve pšenice na neka morfološka svojstva vegetativnih i reproduktivnih organa. Agronomski glasnik 24, (8), 49—54.
4. Gaži-Baskova, V., 1962: Geografsko raširenje livadnog procjepka ili lučike (*Scilla pratensis* W. et K.). Biol. Glasn. 15, 49—54.
5. Gaži-Baskova, V., 1963: Geografska raširenost nekih ilirskih elemenata. Biol. Glasn. 16, 39—49.
6. Gaži-Baskova, V., 1963: Zajednica beskoljenke *Molinio-Lathyretum pannonicum* u Lici i Krbavi. Agronomski glasnik 25 (3), 165—175.
7. Gaži-Baskova, V., 1963: Prilog poznavanju livadne vegetacije na močvarnim tlima Krbavskog i Donjolapačkog polja. Zemljište i biljka 13 (1—3), 247—252.
8. Gaži-Baskova, V., 1964: Prilog poznavanju dolinskih livada Hrvatske. Biol. Glasn. 17, 33—40.
9. Gaži-Baskova, V., 1966: Eine kurze Uebersicht über die Wiesenvegetation in dem Gebiet von Lika und Krbava. Angew. Pflanzensoz. 18/19, 155—163.
10. Gaži-Baskova, V., 1967: Eine submediterrane Wiesengesellschaft im mediterranen Gebiet. Mitt. Ostalp.-din. Pflanzensoz. Arbeitsgem. 7, 49—52.
11. Horvatić, S., Gaži-Baskova, V., Trinajstić, I., 1968: Prilog poznavanju vlažnih livada sjeverne Dalmacije. Acta Bot. Croat. 26—27, 181—190.
12. Bedalov, M., Gaži-Baskova, V., 1969: Rasprostranjenost vrste *Convolvulus lineatus* L. u Jugoslaviji. Acta Bot. Croat. 28, 417—418.
13. Gračanin, M., Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1969: Veličina i hod transpiracije nekih fanerofita šumskih zajednica Zagrebačke gore i Zelengaja. Acta Bot. Croat. 38, 93—138.
14. Gaži-Baskova, V., 1969: Die Pflanzensoziologie als Hilfsmittel zur Steigerung der Wiesen und Weideleistung im Gebiet von Hrvatsko primorje und Lika. Mitt. Ostalp.-din. Pflanzsoz. Arbeitsgem. 9, 333—340.
15. Gaži-Baskova, V., Trinajstić, I., 1970: Fitocenološko raščlanjenje, sindinamsko-singenetski odnosi i geografska rasprostranjenost asocijacije *Deschampsietum mediae illyricum* (Zeidler) H-tč. 1963. Acta Bot. Croat. 29, 149—156.
16. Gračanin, M., Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1970: Poredbena istraživanja transpiracije nekih vrsta biljaka šumskih zajednica polja i voćnjaka. Acta Bot. Croat. 29, 113—129.
17. Gračanin, M., Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1970: Dnevni i sezonski hod deficita vlažnosti lišća nekih fanerofita na njihovim prirodni staništima. Acta Bot. Croat. 29, 95—111.
18. Gračanin, M., Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1970: Water deficit in plant communities. Can. J. Bot. 48 (6), 1199—1201.
19. Gaži-Baskova, V., 1970: Geografska rasprostranjenost vrste *Sesleria tenuifolia*. Akad. nauka i Umj. BiH. Posebna izdanja 15, Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka 4, 313—319.
20. Gračanin, M., Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1971: Poredbena istraživanja transpiracije u nizinskoj šumi hrasta lužnjaka i običnoga graba i na poljskim površinama u Petrovini (Turopolje). Acta Bot. Croat. 30, 37—43.
21. Gaži-Baskova, V., 1972: Močvarne livade narcisa u okolici Metka u Lici (*Molinio-Lathyretum pannonicum* H-ič. *narcissetosum* subsp. nova). Ekologija 7 (1—2), 37—43.
22. Ilijanić, Lj., Gaži-Baskova, V., Topić, J., 1972: Grassland containing *Chrysopogon gryllus* in continental regions of West Croatia. Acta Bot. Croat. 31, 135—164.

23. Gaži-Baskova, V., Dubravec, K., 1973: Drvenasti korovi na kamenjarskim pašnjacima srednjeg dijela otoka Cres — zaštita protiv erozije. Jugoslovenski simpozium u borbi protiv korova u brdsko-planinskim područjima. Sarajevo, 87—94.
24. Gaži-Baskova, V., 1973: Areal der illyrischen Florenelemente *Omphalodes verna* und *Lamium orvala*. Ekologija 8 (1), 63—68.
25. Gaži-Baskova, V., Dubravec, K., 1973: Ein Beitrag zur Untersuchung der Rotföhrenwälder in Slowenia. Ber. Geobot. Inst. ETH Stiftung Rüber Zürich 51, 116—121.
26. Gaži-Baskova, V., 1973: Ein Beitrag zur Kenntnis des *Molinio-Lathyretum pannonicum* in der Umgebung von Medak in Lika. Ber. Geobot. Inst. ETH Stiftung Rüber Zürich 51, 194—197.
27. Gaži-Baskova, V., 1973: *Caricion davallianae* kod Plaškog u Hrvatskoj. Acta Bot. Croat. 32, 181—186.
28. Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V., 1974: Početna istraživanja dinamike i sukcesije vegetacije na trajnim plohama u Gospodarskoj jedinici »Josip Kozarac« (šumarija Lipovljani). Šum. list 98 (10—11), 411—421.
29. Gaži-Baskova, V., 1975: Neka nova nalazišta biljnih vrsta na otoku Cresu, Kornatskom otočju i u kopnenim dijelovima Hrvatske. Biosistematika 1, 69—77.
30. Gaži-Baskova, V., 1975: Pregled vegetacije livada Gračačkog polja. Poljopr. Zn. smotra 34 (44), 139—144.
31. Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1975: Prilog poznavanju transpiracije hibridnog kukuruza u prirodnim uvjetima Zagrebačke regije. Ekologija 10 (1), 59—69.
32. Gaži-Baskova, V., 1975: Dominirajušćaja vegetacija pastbišč v Horvatskom Primorje i Istrii s eč elementami flory. Problems of Balkan Flora and Vegetation Sofia, 325—355.
33. Gaži-Baskova, V., 1975: Preservation of vegetation and flora of Kornati. XII Intern. Bot. Congr. Abstracts of the papers, 539.
34. Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V., 1975: Rezultati istraživanja vegetacije na trajnim plohama u G. J. »Josip Kozarac« (Lipovljani). Simpozij za organizaciju mreže trajnih ploha zaštićenih površina u Jugoslaviji. Ohrid.
35. Gaži-Baskova, V., Bedalov, M., 1976: Ohrana flory i rastiteljnosti Kornat. Poljopr. Zn. smotra 36 (46), 37—80.
36. Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., Dubravec, K., Hulina, N., 1976: Istraživanja introdukcije nekih vrsta lepirnjača s prirodnih staništa. Poljopr. Zn. Smotra 37 (47), 91—106.
37. Gaži-Baskova, V., Bedalov, M., 1976: Prilog poznavanju flore Kornatskog otočja. Acta Bot. Croat. 35, 233—237.
38. Gaži-Baskova, V., 1976: Vegetacijska karta otoka Cres. In I. Šugar (ed.) Vegetacijska karta SR Hrvatske, List 77 Pula 1:100 000. Institut za botaniku Sveučilišta.
39. Plavšić-Gojković, N., Dubravec, K., Gaži-Baskova, V., Hulina, N., 1976: Ueber einige Anomalien bei dem Leischgrass (*Phleum pratense* L.) als Unkrautpflanze. Fragm. Herbol. Jugosl. 3 (65), 1—6.
40. Gaži-Baskova, V., Dubravec, K., 1977: O osnivanju trajnih ploha za proučavanje dinamike i sukcesije vegetacije na području Vojnika kraj Celja. Ekologija 12 (1), 19—22.
41. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1977: Prilog proučavanju promjena vegetacije u brdsko-planinskom području Hrvatskog Primorja. Ekologija 12 (1), 39—44.
42. Gaži-Baskova, Bedalov, M., 1977: Observation sur la végétation de la zone littorale. Rapp. Comm. Int. Mer Médit. 24 (9), 79—81.
43. Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V., 1977: Rezultati istraživanja vegetacije na trajnim plohama u G. J. »Josip Kozarac« (Lipovljani). Ekologija 12 (1), 7—17.

44. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1977: Dinamika vegetacije brdskih travnjaka na području Dinarida, Hrvatskog Primorja. Zbornik Simpozija struktura, dinamika i zaštita ekosistema i njihovih komponenata na Dinaridima. Sarajevo.
45. Gaži-Baskova, V., 1978: Proniknovenie vida *Reynoutria japonica* Houtt. v mussornuju rastiteljnost SR Horvatii. *Fragm. Herbol. Jugosl.* 6 (96—105), 41—44.
46. Gaži-Baskova, V., 1978: Antropogena vegetacija, Travnjačka vegetacija. U I. Šugar (ed.) *Vegetacijska karta SR Hrvatske*, List 77 Pula, Tumač, 37—38; 48—58.
47. Gaži-Baskova, V., Bedalov, M., 1978: Novoe priloženie flory Kornatskih ostrovov. *Poljopr. Zn. smotra* 47 (57), 81—84.
48. Gaži-Baskova, V., Dubravec, K., 1978: Travnjačka vegetacija na području Vojnika kraj Celja. *Mitt. Ostalp.-din. Ges. Vegetkde.* 14, 165—172.
49. Dubravec, K., Gaži-Baskova, V., 1978: Promjene vegetacije izazvane utjecajem divljači. *Šum. list* 102 (4—5), 155—157.
50. Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V., 1978: Pojava voduške (*Limosella aquatica* L.) u zimovnicima riba ribnjačastva Lipovljani. *Mitt. Ostalp.-din. Ges. Vegetkde.* 14, 293—296.
51. Plavšić-Gojković, N., Gaži, V., 1978: Ueber die pflanzensoziologische Bedeutung der endemischen Art *Sesleria kalnikensis* (*Seslerietum kalnikensis*). *Poljopr. Zn. smotra* 47 (57), 27—31.
52. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1978: Sindinamika vegetacije brdskih travnjaka na području Hrvatskoog Primorja. *God. Biol. Inst. Univ. Sara.* 31, 37—47.
53. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1978: Nove vrste roda *Solanum* (*Solanaceae*) u flori Jugoslavije. *Biosistematika* 4 (1), 67—74.
54. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1978: Prilog poznavanju promjena vegetacije izazvanih požarom. *Šum. list* 102 (11—12), 477—488.
55. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1978: Pojava opasnih korova iz roda *Solanum* na kvarnerskom otoku Plavniku. *Fragm. Herbol. Jugosl.* 6 (106—115), 55—59.
56. Gaži-Baskova, V., 1978: Vegetacijska karta Kornatâ. In I. Šugar (ed.): *Vegetacijska karta SR Hrvatske*, List 112, Dugi otok 1:100 000. Bot. zavod PMF. Zagreb.
57. Gaži-Baskova, V., 1978: Vegetacijska karta Kornatâ. In I. Šugar (ed.): *Vegetacijska karta SR Hrvatske*, List 113, Zirje 1:100 000. Bot. Zavod PMF. Zagreb.
58. Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., 1979: Preliminarna istraživanja veličine i hoda transpiracije nekih fanerofita u parku Mala Mlaka. Drugi kongres ekologa Jugoslavije. Zbornik referata 2, 1215—1226.
59. Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., Dubravec, K., 1979: Prilog poznavanju ruderalne vegetacije na području Podravine. Drugi kongres ekologa Jugoslavije Zbornik referata 1, 483—489.
60. Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., Poljanec, G., 1980: O istraživanju vegetacije i suzbijanju drvenastih korova odvodnih kanala na fakultetskom dobru Ježevo. Prvi kongres o korovima, 460—470. Banja Koviljača.
61. Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V., Poljanec, G., 1980: Preliminarna istraživanja kemijskog suzbijanja korova u melioracionim kanalima na fakultetskom dobru Ježevo. Prvi kongres o korovima, 497—509. Banja Koviljača.
62. Gaži-Baskova, V., Šegulja, N., 1980: Sheep pasture on the olive culture od the island of Cres. EGF 8th general meeting Zagreb, 33—41.
63. Bedalov, M., Gaži-Baskova, V., 1981: Einige seltene Pflanzen der jugoslawischen Flora auf den Kornaten Inseln. *Linzer Biol. Beitr.* 13 (2), 131—141.
64. Šegulja, N., Gaži-Baskova, V., 1982: Charakteristik der *Ostrya carpinifolia* Bestände im Kvarner Bucht. *Stud. Geobot.* 2, 21—23.

65. *Gaži-Baskova, V.*, 1983: Rijetke biljke u flori Dalmacije. Zbornik Roberta Visianija Šibenčanina. Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika 10, 223—227.
66. *Gaži-Baskova, Bedalov, M.*, 1983: Flora Kornatskog otočja. Zbornik Roberta Visianija Šibenčanina. Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika 10, 443—454.
67. *Gaži-Baskova, V., Bedalov, M.*, 1983: Biljni pokrov Kornatskog otočja. Zbornik Roberta Visianija Šibenčanina. Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika 10, 455—462.
68. *Gaži-Baskova, Plavšić-Gojković, N., Dubravec, K.*, 1983: Travnjačka vegetacija na području Sovskog jezera. Poljopr. Zn. smotra 61, 215—220.
69. *Dubravec, K., Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N.*, 1983: Pojava mediteranske vrste *Medicago arabica* (L.) Huds. u nekim livadnim zajednicama na području Slavonske Požege. Poljopr. Zn. smotra 60, 137—142.
70. *Gaži-Baskova, V., Erlich, I., Jerčić, J.*, 1983: Fitocenološka istraživanja pašnjaka ovaca na području Žumberka. Poljopr. Zn. smotra 63, 587—595.
71. *Gaži-Baskova, V.*, 1983: Vegetacijska karta otoka Cresa. In *I. Šugar* (ed.): Vegetacijska karta SR Hrvatske, List 78, Rab 1:100 000. Bot. Zavod PMF. Zagreb.
72. *Gaži-Baskova, V., Plavšić-Gojković, N., Dubravec, K., Hulina, N.*, 1983: Vegetacijska karta SR Hrvatske. List 53, Slatina 1:100 000. Bot. Zavod PMF. Zagreb.
73. *Plavšić-Gojković, N., Gaži-Baskova, V.*, 1984: Komparativna istraživanja veličine i hoda transpiracije kod nekih četinjača u parku Mala Mlaka. Savez društava ekologa Jugoslavije, Ekološko društvo Bosne i Hercegovine 3 (3b) 265—269.
74. *Dubravec, K., Gaži-Baskova, V., Plavšić, N.*, 1984: Beitrag zur Kenntnis der Verbreitung des *Agrostio-Hordeetum secalini* Ilijanić 1959 im Gebiet von Slavonski Brod. Acta Bot. Croat. 43, 291—294.